

דוּרְמִיטְסִי אֵיךְ דִּיאָס הָאָרֶץ, נֶאֱדָר דוּרְמִיטְסִי עִם שְׂאֵדְאָר זְעִיר

שבת

אור ובהירות בעבודת השם במשנת ברסלב

לְמִסְתֵּר אֵיךְ לֵב הָאֲבִן מִבְּשָׂרְכֶם וְנִתְחַי לְכֶם לֵב בָּשָׂר
גיליון
מט
תשפ"ג

פרשת מקץ

אור להביות הלב של איש הישראלי
בעור מאד עי לב השמים לה'
יחברך, ואין סוף ואין תכלית לתשוקתו

שבת חכמה

מושגים בחסידות

תיקון ה'דעת' כדי ללחום בחרב התפילה

תיקון הדעת הנצרכת ללחום עם חרב התפילה / הביאור הפשוט בענין 'שלא יטה בתפילתו לימין ולשמאל'

כבר נתבאר שכדי לזכות לדרגת התפילה הנמשכת ממקור חיותו של משיח, שהיא היא כלי זיינו, חרבו וקשתו, של משיח, צריך לכך זכויות מיוחדות. כשתחילה לכל צריכים את מידת הקדושה, שמירת הברית, ועתה יבואר מהו התנאי השני כדי לזכות לחרב הזה, והוא, שגם לאחר שזכה האדם לחרב התפילה - "צריך לידע איך ללחום עם החרב הזה - שלא יטה אותה לימין ולשמאל".

דהיינו כדי לזכות לדרגת תפילה זו, צריך גם לתיקון הדעת. ובפשטות הסיבה היא, מאחר שבלעדיה, עלול האדם להשתמש עם נשק יקר זה, לא באופן ובמקום הנכון, ואזי לא רק שאינו מתקן אלא גם מקלקל. אך ביתר עומק: תפילתו של משיח היא הרי דרגת התפילה בתכלית השלימות, ומפני כך היא כובשת את כל המלחמות, ולכן לא תיתכן שלימות זו כי אם כשיתכונן הדעת בשלימות, שכן גודל כח תפילה זו נובעת מצד הדעת שיש בה.

ומהו איפוא תיקון הדעת? הדעת הנכונה לקלוע בתפילותיו אל השערה - למקום הנכון וגם באופן הנכון, ולא יטה את חרב התפילה לא לימין ולא לשמאל.

ביאור הדברים בפשיטות (עפ"י ביאור מקור חכמה) הוא: מי שמשתמש עם הכח המיוחד שיש לתפילתו, כדי להמשיך ח"ו דינים על מי שמקפיד עליו, הרי זו הטיה לצד השמאל - הגבורה. ומאידך, כשממשיך שפע יתירה במקום שאינו ראוי, הרי זו הטיה לצד הימין - החסד.

כמו כן; לפעמים [בתפילת הצדיק] נצרכת דוקא תפילה בצורה של תביעה כביכול, והיא הנקראת "תפילה בבחינת דין", ואז אם יבקש בצורה של רחמים לא יוכל לפעול פעולתו (עיי' בה בליק"מ תנינא תו' ח' בסוד ענין 'ויפלא - שניעה פללות עם קונו'). מאידך, לפעמים דוקא תפילה שבאה מתוך רחמים ותחנונים בלי התעקשות, היא שפועלת את הישועה (כמו שהוא בדרך כלל). ולכן, כדי להתפלל בצורה הנכונה, מוכרחין לתיקון הדעת, כדי שיוכל לידע כיצד ללחום מלחמות תפילותיו כדבעי, ובכך להמשיך שפע בצורה הנכונה ולמקום הנכון.

"ומי שזכה לחרב הזה, צריך לידע איך ללחום עם החרב, שלא יטה אותה לימין או לשמאל, ושיהא קולע אל השערה ולא יחטא" (ליקוטי מוהר"ן, ב.)

עם שבבי אשיחה

להתלהב לאחר מעשה...

ההתלהבות וההתרגשות אינה מוגבלת רק לשעת קיום המצוה; אפשר וצריך להתלהב ממנה ולהתענג עליה גם לאחר קיומה.

ר' מנחם: אני שמח לבשר לך, רבי שמחה, שבהדלקת נרות חנוכה אני עושה כעצתך שיעצת לי בשבוע שעבר, וזה עוזר לי מאד.

רבי שמחה: אולי כדאי שתספר בקצרה לקוראים - לאלו ששכחו כבר, או שלא קראו - על איזה עצה אתה מדבר.

ר' מנחם: איך אפשר להתלהב? הרי כבר לא מדליקים אז את הנרות?

ר' מנחם: אני לא יודע אם אפשר לקרוא לזה 'עצה'. הייתי מעדיף לקרוא לזה 'השקפה נכונה' על קיום המצוות. אבל בכל אופן, הנקודה היא, שגם כשאין 'התלהבות' והתרגשות הלב, ומרגישים קרירות נוראה, לא נבהלים אלא עושים את המצוה בתמימות ופשיטות, מתוך התקשרות אל נקודת האמת של המצוה.

רבי שמחה: נכון, לא מדליקים את הנרות בפועל. אבל אפשר וצריך לשמוח עם המצוה שזכינו לקיים.

רבי שמחה: סיכמת את זה יפה מאד. האם אכן הצלחת לעשות זאת?

אפילו עם המצוה של תקיעת שופר של ראש השנה שעבר, אפשר כעת לשמוח, עד כדי התלהבות ממש!

ר' מנחם: מה אני ירוויח אם אני יתלהב עכשיו ממצוה שקיימתי בעבר?

רבי שמחה: אתה תרוויח כל מה שאתה מרוויח כשאתה מתלהב בעת קיום המצוה עצמה!

ר' מנחם: אני לא יכול לומר שהצלחתי במאה אחוז, אבל אפילו המעט שהצלחתי עזר לי הרבה.

כשאנחנו נזכרים ממצוה שזכינו לקיים, ואנו מתחילים להתבונן בה ולהתפעל ממנה, אנו מעוררים את ההארה של אותה מצוה, וגם אם עד עכשיו היא הייתה רדומה ונעלמת, היא מתעוררת לתחייה!

השתמשתי עם זה לא רק בהדלקת נר חנוכה, אלא גם בשאר המצוות שמקיימים במשך היום, ואפילו בדברים שבקדושה שאינו בגדר מצוה גמורה, כגון טבילת מקוה וכיו"ב; במקום לחפש את ההתלהבות וההתרגשות, אני מחפש את התמימות ופשיטות, ואת ההתקשרות לנקודת האמת של המצוה והדבר שבקדושה.

גם אם חנוכה ייגמר בעוד כמה ימים, זה לא נעלם. הארת הנרות שהדלקנו נשארים בתוכנו, ואנחנו יכולים גם בעוד כמה חודשים להיזכר בהם ולהתלהב מהמתנה הנפלאה של חנוכה שנתן לנו ה' ברחמיו.

רבי שמחה: ואל תשכח מה שדיברנו, שזה גופא מביא אחר כך לידי התלהבות והתרגשות הלב; התלהבות פנימית ואמיתית ולא רק התרגשות חיצונית וחולפת.

בסיפורי מעשיות, ב"מעשה מחכם ותם", מספר רבינו על התם הקדוש שאחר סיים לעשות נעל "היה לוקח המנעל בידו והיה משבח אותו מאד והיה מתענג מאד ממנו", והיה אומר: "כמה יפה ונפלא המנעל הזה! כמה מתוק המנעל הזה! כמה מנעל של דבש וצוקיר המנעל הזה!".

ר' מנחם: ממש כך! הרגשתי את זה כמה פעמים במשך השבוע, אבל לא ממש תמיד... לפעמים אני נשאר בקרירות, אך כפי שדיברנו, אני לא כ"כ נבהל.

וממנו עליו ללמוד - לקחת כל מצוה ודבר שבקדושה, 'אחר' שזכינו לעשותה, ולשבח אותו מאד, ולהתענג ממנו מאד, ולהפליג בשבחו כמה הוא יפה ונפלא ומתוק, דבש וסוכר...

רבי שמחה: אגב, אם לא מתלהבים בשעת קיום המצוה עצמה, אפשר גם להתלהב לאחר מכן.

זהו החינוך שאנו מתחנכים ומתרגלים עכשיו בחנוכה: להודות ולהלל!

ר' מנחם: מה הפשט?

רבי שמחה: פשוט כמשמעו - ההתלהבות של מצוה אינה מוגבלת רק לדקות הספורות של קיום המצוה, אלא אפשר לזכות אליה גם אחר כך.

ר' מנחם: מה הכוונה 'אחר כך'? כוונתך אולי אל החצי-שעה שלאחר הדלקת נר חנוכה?

רבי שמחה: אני לא מתכוון רק אל החצי-שעה הראשונה, ואפילו לא רק לשאר שעות היממה של הדלקת הנר, אלא אפילו ליום ג' שבת שלאחר חנוכה...

שבת חנוכה

סוד נרות שבת ונרות חנוכה:

א. בערב שבת חנוכה אנו מדליקים בתחילה נרות חנוכה ואח"כ נרות שבת, והחילוק בין ב' נרות אלו, מבואר בכתבי האריז"ל, ואלו הם דבריו בקיצור נמרץ:

"נר" הם שלשה הארות שהשכינה מקבלת [שלשה יחודים שהיא מתייחדת עם ז"א: בכח"ב, בחג"ת, ובנה"י]. אך בעוד ש'נר' של שבת הוא סוד עליית השכינה [עד לכתר דז"א], עד שנעשית בחי' "נר" [ע"י שמתייחדת בכל קומת הז"א, ויש לה את הג' יחודים]. הרי שבי'נר' חנוכה אין השכינה עולה לאותו מקום, אלא היא עומדת במקומה למטה [נגד נה"י דז"א], וכל ההארות יורדים אליה.

ולכן צריכים להדליק בתחילה את נרות החנוכה ואחר כך את נרות השבת, כדי להעלות את השכינה ממדרגה למדרגה; בתחילה להמשיך לה למטה את ההארות והיחודים על ידי נר חנוכה, ואחר כך להעלותה על ידי נר שבת.

ב. ופנימיות הדבר בעבודת ה':

ישנם שני מיני הארות שמאירים לו לאדם; הארה אחת היא, שהאדם מתעלה ממדרגתו הנמוכה ועולה במעלות הקדושה, עד שזוכה להשיג איזה הארה. וזה בחינת "נר של שבת". אך יש הארה כזאת, שהאדם עדיין נמצא במקומו הנמוך והפחות, והאור יורד על אלו. וזה בחינת "נר של חנוכה".

ג. וגם בהארת אורו של הצדיק שמאיר לאדם, יש ב' בחינות אלו; ב' דרכים איך הוא מאיר 'השגות אלקות' בתלמידיו ומקורביו:

הדרך הרגילה היא: שהתלמידים באים אל רבם, והוא מאיר בהם את

דעתו הקדושה. וזהו סוד "נר שבת", שעולים אל הצדיק ומקבלים ממנו את הארתו.

אך יש דרך אחרת, והיא: שלפעמים הצדיק מקטין את עצמו, ונוסע ומוריד את עצמו אל העם, כדי להאיר בהם השגות אלקות. וזהו סוד "נר חנוכה", שהצדיק יורד אלינו להאיר בנו השגות אלקות (ליקוטי הלכות, שבת ו, כא).

ד. ולכן בערב שבת חנוכה - אנו מדליקים מתחילה נרות חנוכה, שבתחילה אנו מדליקים נר חנוכה, ובזה אנו ממשיכים הארת הצדיק אלינו, שירד אלינו במקומו הנמוך ויאיר לנו את אורו הקדוש. ובכח המשכה זאת יש לנו כח להדליק נר שבת, ולעלות בעצמנו אליו.

כי כל מה שהצדיק מוריד את עצמו אלינו [נר חנוכה] הוא כדי שיהיה לנו כח אחר כך לעלות אליו ולקבל ממנו [נר שבת].

זמן קיבוץ:

ה. 'שבת חנוכה' היה אחד משלשת הזמנים הקבועים שבו היו תלמידי רבינו הק' נוסעים אליו - ראש השנה, שבת חנוכה, ושבעות. "והיה מצוה ומזהיר להיות אצלו באלו השלשה זמנים, והיה תמיד אומר תורה נפלאה באריכות גדולה באלו הזמנים" (חיי מוהר"ן, קכו).

ו. וכשדיבר פעם רבינו הקדוש מענין 'עולם התווה', אמר עצה לזה: שיישבע בנקיטת חפץ לבוא אצלו באלו הג' זמנים הקבועים [ר"ה שבת חנוכה ושבעות] ועיי"ז יינצל מ'עולם התווה' (כוכבי אור, כתי" הרב מטשעהרין, ועיי"ש עוד).

ז. וכאן בארץ ישראל, נהגו רבים מאנ"ש לנסוע בשבת חנוכה לאתרא קדישא 'מירון', לשבות אצל התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי ע"ה [אשר הקשר בינו לבין נשמת רבינו הק' ידוע ליודעי חין ואכמ"ל].

ח. וגם מי שאין בידו לנסוע לצדיק האמת, גם הוא יכול לזכות לקבל פני רבו, על ידי שיכבד את השבת והמועד (כמבואר בליקוטי מוהר"ן תורה קל"ה), ויעסוק בתורת הצדיק האמת, אשר בתורתו נמצאים "פניו שכלו ונשמתו" ממש (כמבואר בליקוטי מוהר"ן תורה קצ"ב).

ט. וכן נהגו אנ"ש בכל מקומות מושבותיהם, להתאסף יחד בסעודה שלישית, לזמר זמירות, ולדבר יחד מתורת רבינו הקדוש.

י. ומתאספין אנשי שלומנו גם בירושלים יחד להתפלל וללמוד בסעודה שלישית תורה, וגם לומדים מאמר רבינו ז"ל מחנוכה, ועושין ריקודין הרבה ביחד" (ימי שמואל, פרק קס"א).

נהמת לב

תפילת הכנה לקדושת נרות חנוכה

וְעִזְרוּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, שְׁנֹפֶה לְקִים מְצֻתָה
הַדְּלֵקְתָּ נֵר חֲנֻכָּה בְּזִמְנָנוּ בְּשִׁלְמוֹת פְּרִאִי בְּקִדְשָׁה
וּבְטַהֲרָה וּבְכֹונָה גְדוֹלָה וְעִצְמוֹת פְּרִאִי. וַיַּחֲשֵׁב לְפָנֶיךָ
קִיּוֹם מְצֻתָנוּ כְּאֵלוֹ קִיּוֹמֵנוּ בְּכָל פְּרִטְיָה וְדִקְדוּקָיָה
וּבְנֹנְתֵיָה וְתַרְוִי"ג מְצֻתֵי הַתְּלוּיִם בָּהּ. וַיֹּאֲרִי לְפָנֶיךָ אֹרֶךְ
קִדְשֵׁת מְצֻתָנוּ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם. וְנֹפֶה לְתַקֵּן כָּל
הָעוֹלָמוֹת כְּלָם, עַל יְדֵי קִיּוֹם מְצֻתָה זֹו.

תולדות חייו הקדושים של גאון עוזנו מוהרנ"ת ז"ע

ע"פ ספר 'כאש ובמים' באריות מכון 'תחלת צבי' • מעבד ע"י הר"ר דוד דגן

כ"ב העולם

אין אתה יודע מה שאין אתה יודע...

זכור, בתחילת השנה הראה רבינו למוהרנ"ת את ספרו הנורא 'ספר הנשרף'. עתה, בחורף של שנת תקס"ו, זכה לכתוב מפי רבינו חלק מהספר הקדוש הזה, שהיו בו ארבעה חלקים. רבינו הקריא מכתב-ידו ורבי נתן העתיק מפיו על הגליון. וכך הוא מתאר את אותם רגעים נשגבים: "כשכתבתי לפניו זה הספר הקדוש, שנשרף על פי פקודתו, ענה ואמר בעת שכתבתי לפניו: 'אם היית יודע מה שאתה כותב' וכו' השבתי לו בהכנעת הלב: 'בוודאי איני יודע כלל!' השיב: 'אין אתה יודע מה שאין אתה יודע'."

את העתקת 'ספר הנשרף' סיים מוהרנ"ת כעבור שנתיים, בשנת תקס"ח.

חיבור קדוש נוסף היה לרבינו, אשר לא שזפתו עין איש מלבדו, הנקרא 'ספר הגנוז'. את כתיבתו סיים רבינו גם כן באותה תקופה, כאשר מספר מוהרנ"ת:

"עוד היה לו ספר אחד, שהוא גבוה עוד יותר ויותר אפילו מהספר הנשרף, והוא 'ספר הגנוז'. ואמר, שאפילו גופו סילק כשכתבו, ואותו הספר לא שזפתו עין. ואמר, שהוא בחינת 'רזין דרזין' [כלומר אצלו,

נגד שאר הדברים שהוא מגלה], ואמר, שמשיח יגיד על זה פירוש. וספר הגנוז הזה כבר היה נגמר אצלו בתחילת שנת תקס"ו, היינו חמש שנים קודם הסתלקותו. ועתה עמוד והתבונן לאיזה דרגא הגיע אחר כך, כי מעולם לא עמד על מדרגה אחת עד היום שנסתלק, וממש בכל שעה ושעה השיג חדשות לפי מדרגתו הנוראה מאוד, והבן מאוד מאוד, כי מעלת גדולת ספר הגנוז - לית מחשבה תפיסא בה כלל, ומשיח יגיד על זה פירוש, ומעתה נתבונן ותשער בדעתך גדולתו וכו' וכו' (חיי מוהר"ן קצ"א).

בספר חיי מוהר"ן, מובא: "לעניין מה שמבואר במקום אחר מהסודות שבספר הנשרף, שמעתי ששם היה מבואר סוד גודל קדושת ומעלת מצוות הכנסת-אורחים וענין מעלת מצוות הצעת המיטה בשביל האורח" (תקנ"ד).

בשיחות בכת"ר שמואל הורביץ מובא: "הר" מ'כלי (מטולטשין, נכד מוהר"ת) היה חידוש נפלא בענין קיום מצוות הכנסת-אורחים ובפרט בענין הצעת המיטה לאורח וכן היו נוהגין כל נכדי מוהרנ"ת ז"ל מפני שמוהרנ"ת

פרק מ"ט

ז"ל ראה בספר הנשרף גדולת מצוות הכנסת אורחים ובפרט בענין הצעת המיטה ושמוכל פסיעה ופסיעה שהולך ומציע המיטה לאורח, נבדא מלאך מכל פסיעה, והיה מנהגם שהציעו לאורח המיטה היותר טוב מהצעת המיטה בשבילו בעצמו והיה מבחין ההצעה שהיה מניח את עצמו על המיטה לראות אם טוב בשבילו בעצמו, אז היה נותן לאורח את המיטה הזאת."

בהשמטות לשיחות הר"ן בכת"ר אלטר מטפליק מובא, כי העניין המובא בשיחה ק"פ בשיחות הר"ן היה כתוב בספר הנשרף.

לפי קבלת תלמידי רבינו, עתידים 'ספר הנשרף' ו'ספר הגנוז' להתגלות בבוא הגואל (הקדמת כוכבי אור).

עם כל קדושתם העצומה והנוראה של שני החיבורים האלו, התבטא רבינו לימים: "איך שהספר הנשרף והספר הגנוז שלי גבוהים, הראש השנה שלי יותר גבוה!". ועוד אמר: "אלמלא הראש השנה שלי - היה העולם חוזר להיות תווה ובוהו" (שיחות מ' שמואל הורביץ).

בעקבותיהם של החסידים בדורות שעברו

ר' שמחה, הצלתני...

אחד מאנשי ש"ש שלח את סיפורו ותודתו למערכת הגליון, וכך הוא כותב:

"ימי חנוכה" - כשהם מתקרבים כולם מתרגשים, הן ילדים קטנים, ואפילו זקנים שכבר ראו הרבה בחייהם. גם אנכי הקטן, הייתי מתרגש כל שנה כשחנוכה עמד בפתח, ולא סתם; הייתי מתרגש כל כך עד שרציתי להתבטל לגמרי בתוך אותה התרגשות.

אני רגיל לקרוא סיפורים על יהודים של פעם, ובפרט על חסידי ברסלב העובדים מהדור הקודם. ומשום-מה היה הרושם שקיבלתי תמיד היה, שהם היו 'חתיכת אש לוחטת' - 'א שטיק פייער'. בסיפורים אודותם ראיתי בעיקר את הציור של המעשים הטובים להם זכו, ולא ראיתי אצלם שהיו להם חיים פשוטים ומשמעממים כמו שלי.

כתוצאה מאותו 'דמיון' שהיה לי בראש, ניסיתי והתאמצתי גם אני להרגיש כל כך את החנוכה. חלמתי שכשיגיע חנוכה אני רק ירגיש כזו מין שמחה בלב, שאני יודה לה' על הניסים שהוא עשה איתי. וכשלמדתי את הדיבורים של מוהרנ"ת על אור הצדיק שמאיר בנרות החנוכה למקומות הנמוכים, ציפיתי שאני ירגיש פתאום בתוך הלב שלי, כזה עונג רוחני, שיותר לא ארצה שום דבר מה'עולם הזה'.

כפי שאתם מתארים לעצמכם, לא מינייה ולא מקצתיה. כבר כמה שנים שאני מרגיש את אותה ההרגשה. ביום הראשון של ההדלקה התרגשתי קצת, לאחר ההדלקה התאמצתי להתרגש עד סוף הזמירות, בסוף גם רקדתי עם הילדים כל כך הרבה, עד שיצאתי עם טעם מר בפה מאותו ערב מרומם.

ביום השני כבר פחות ניסיתי להתרגש, ואילו ביום השלישי פשוט כבר לא היה לי כח להתרגש. כך עברו להם ימי החנוכה, כשבלב ישנו חלום לזכות יום אחד להדליק את הנרות, ואכזבה גדולה מכך ש'מה כבר שווים נרות החנוכה היבשים שלי'...

הטעות שלי הייתה כל כך גדולה, והוספתי עוד טעות על טעות כשהתעקשתי להמשיך וללכת איתה.

לב הפרשה

ולא נודע כי באו אל קרבנה (מא, כא)

חלום פרעה רומז על סיפור חייו של כל אחד שנכנס בעבודת ה'. בתחילה רואים 'שבע פרות טובות בריאות ויפות' - עבודת ה' הכלולה בשבעת המידות והספירות שבקדושה, הולכת כסדר, בלי שום תקלות. אך עד מהרה באים 'שבע הפרות הרעות' ובלעים את שבע הפרות הטובות - 'שהוא בחינת התגברות הרע על הטוב, היינו התגברות ה' מדות רעות על' המדות הטובות, עד אשר ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה, כי כל כך מתגברת הסטרא אחראי בכל פעם עד שרוצה להשיח את האדם בכל פעם כאילו לא ראה טוב מעולם..."

"ואין פותר אותם" - אין פתרון למבוכה קשה זו, בה מתקשה כל עובד ומבקש ה'. והפתרון אחד הוא: התקרבות אל הצדיק הגדול בחינת 'וסף', אשר הצדיק הזה מלמדנו לימודים נפלאים ונוראים, לבל יעבור וישכח מן האדם הרשימו דקדושה שקיבל בעת היותו בוער ומתלהב באור הביטול אל האין סוף, 'והיה האוכל והטוב' שזכה לאסוף בימי הטוב והשבע הגדול, 'לפיקדון ומשמר' לימי הרע והרעב. (נ"פ ליקוטי הלכות נט"ו שחיות ד')

יש מקוה, יש תקוה!

על גדול זהירותו של מוהרנ"ת זיע"א בטבילת מקוה, מספר תלמידו הגדול ר' נחמן טולטשני'ער:

מעשה שהיה כך היה: בשבת חנוכה שנת ת"ר, שבועיים לפני הסתלקות מורינו ר' נתן, באשמורת הבוקר, נתפרסם בעיר שנפלה התקרה בבית המרחץ, ואי אפשר לילך למקוה לטבול לכבוד שבת כהנהגה לתפילת שחרית. אך אחר כך כשהאיד היום, נודע כי הקול אשר יצא אינו נכון כל כך, שכן על אף שחלק מהתקרה אכן נפל, לא היה זה רק בפינה מסויימת שבבית המרחץ, רחוק מבור הטבילה. ואז הלך מוהרנ"ת למקוה לטבול, וגם כל אנשי העיר הלכו וטבלו.

כשחזר מוהרנ"ת מהמקוה לקלויז, ואמר ברכות וקרבנות, והכין עצמו בהכנה דרבה לתפילת שחרית בבח ובחיות, יחד עם כלל אנשי אשר נתקבצו ובאו לברסלב לקיבוץ שבת חנוכה כנהוג - מספר ר' נחמן:

"אז עמדנו לפניו, והתחיל להדוהר לה' על אשר זכה לחטוף מקוה, והחיה את עצמו בזה מאד". באותו מעמד סיפר מוהרנ"ת, שכבר היה מוכן לילך לטבול בנהר בוג הסמוך, אף שהיה הנהר קפוא, והדרך מביתו אל הנהר היה רחוק קצת, "ואף על פי כן אמר שכבר היה מוכן לילך ולטבול בנהר בזריות, ומעוצם תנועותיו הקדושות שעשה אז בהתלהבות גדולה, היה נראה ברור, שכבר היה מוכן ומזומן לרוץ אל הנהר ולפשוט את בגדיו בזריות עצומה ולדלג ולקפוץ אל תוך הקרח הנורא לטבול, ונתן שבח והודיה לה' יתברך על אשר היה באפשרות לילך למקוה".

"דיבר עוד כמה דיבורים מהחיות שיש לו מטבילת מקוה עד מאוד, ואמר: מי שיהיה חזק בטבילת מקוה תמיד, יהיה איך שיהיה, בודאי יתקן הכל! כי תיבת 'מקוה' יש לו שני פרושים: לשון תקוה, ולשון מקוה מים, ושני הפירושים הם אחד - אך ורק שיהיו נזוהרים בטבילת מקוה, ועל ידי זה יהיה הכל נכון, ויתנתק כל מה שעבר עליו".

"והמשיך ואמר: הביטו ראו רמז נפלא על זה, כי הלוא בעזרא, כשנודע לו שנכשלו בנשים נכריות, רחמנא לצלן, צעק מרה על זה, וכתוב שם: "ועתה יש מקוה לישראל", ופרושו 'תקוה' שיתנתק הדבר, ומה שאמר זאת בלשון 'מקוה', הוא רמז שאם יש מקוה יש תקוה שיתנתק הכל, אמן כן יהי רצון".

או אז, המשיך התלמיד הגדול בעבודת הקודש, סיים את הכנותיו, ונעמד להתפלל את תפילת שבת חנוכה, אשר הייתה זאת שבת אחת לפני השבת האחרונה של מוהרנ"ת, ואיתה עמה הלל בקול גדול, הקריאות והמוסף, בשמחה ותקוה אמיתית.

מעניין לציין, שכך מסופר על נינו ונכדו החסיד הישיש ר' אברהם שטערנהארץ, בהיותו במירון בשבת חנוכה: היה זה בעת זקנותו, והלך וטבל במקוה אשר בחצר הצינן, שמימיו היו קרים מאוד, עד שאפילו אברכי וצעירי אנשי לא היו מסוגלים לטבול שם, והוא קפץ אל תוך המים. וכשכמה מאנשי התפלאו על זאת, אמר להם: חייל המשרת את המלך, אינו יכול להתחמק בשום תירוצים...

רבי אברהם שטערנהארץ ז"ל

היה נינו של מוהרנ"ת מצד אביו, ונכדו של הרב מטשעהרין מצד אמו, אשר אצלו נתגדל בנעוריו עקב היותו יתום מילדותו. שימש כשליח ציבור רבות בשנים באומאן, ולימד ברבים ספרי רבינו. זכה לעלות ולקבוע מושבו בארץ הקודש, ובאווירה הקדוש המשיך לדלות ולהשקות ממימי הנחל נובע.

מקום מגוריו: אומאן - ירושלים
נפטר: 'אלול תשט"ו
מנו"ב: רבי המעלות ירושלים

ה' יזכנו כולנו לחיים פשוטים באמת, כמו התם הקדוש!

ה' יזכנו כולנו לחיים פשוטים באמת, כמו התם הקדוש!

זכור אהבתך הישנה

בחבורות 'מורשת הנחל' מתכוננים למוצאי עשרה בטבת - יום הילולת מוהרנ"ת זיע"א לסעודת יארצייט המונית באולמי כינור דוד בפאתי בית שמש, לעורך את האהבה הישנה ולהתקשר לרבינו הננמ"ח בקשר אמין וחזק.

הכינוס מיועד עבור כלל אנ"ש, בוגרי החבורות, הורי הבחורים והנערים הלומדים בחבורות, וכלל האברכים המשתתפים בחבורות השבועיות.

אין ברסלב בדענט א פייער!

כפי שדווח כבר במדור זה - אנשי שלומינו ברחבי ארה"ב מתאספים לכינוס האדיר "להבעיר את האש".

הכינוס יתקיים במוצ"ש ויגש בברוקלין שבניו יורק, לשם יתאספו מאות אנשי שלומינו מכל מקומות מושבותיהם, ויילאמסבורג, קריית יואל, לייקווד, ועוד. זאת ע"מ להתאחד ולהתלכד יחדיו, ולהתחדש בעניינו של רביה"ק.

"באר היטב - בשבעים לטוון"

מכון 'נחלת צבי' העוסק זה עשרות שנים בהפצת דבר רבינו הקדוש, ובפרט בקרב ציבור דוברי האנגלית, מודיע כי בשעט"מ הורד לדפוס הכרך הראשון מתוך סדרת ספרי 'ליקוטי הלכות' עם תרגום ופירוש באנגלית. כמו כן עתידים להדפיס מחדש את הספה"ק 'ליקוטי תפילות', במהדורה מחודשת באנגלית. ישמח לב מבקשי ה'!

מהנעשה והנשמע

בית מדרשינו נחלת חן בי"ש: התקיימה סעודה שכישית רבתית בשב"ק האחרון כהכנה לימי החנוכה הקדושים, נשא דברים הרה"ח ר' שמואל ברוך פילכר שכיט"א.

בית מדרשינו רמה ג' בי"ש: התקיים מעמד תפילה בכוח' עם סדר לימוד מיוחד כהכנה לתפילה.

בית מדרשינו נועם ה' בני ברק: במסגרת החבורה השבועית לבחורי הישיבות עם הר"ר יעקב נתן אנשין שכיט"א, התקיימה התכנסות מיוחדת לכראת ימי החנוכה, בהשתתפות הרה"ח ר' שאול סירוטה שכיט"א.

נקודת הסב

חכמות אינם בלום, והעקר רק הלב והעשייה של האברכים; שלבו ישתוקק ויבסס תמיד לעבודתו יתברך, ויהיה מתגעגע תמיד מתי יבוא לעבודתו יתברך בראוי. והוא דבר גדול מאד, ויתפלל על זה תמיד, בפרט בלשון אשכנז שרגילין לדבר בו, ויתמיד הרבה ימים ושנים בהגעגועים והבסופין והתפלות שיקרבו השם יתברך לעבודתו. ויעשה עשיות ועבודות כל מה שיוכל. ועל ידי זה יתקרב בודאי לעבודתו יתברך.

(ד"ר מוה"ר, תקנ"ד)

סוד קליפת יוון והכנעתה

כיצד יתכן שב"מח" אני יודע הרבה, אבל ל"לב" שלי זה לא מדבר? כיצד קליפת יוון מחשיכה את עינינו, וכיצד מכניעים אותה?

שאלה: ברצוני לברר מהו פשר הדבר; הכנתי את עצמי לימי החנוכה הק' ולמדתי הרבה בספה"ק אודות האורות הגדולים היורדים בימי החנוכה למטה ומאירים את רשות הרבים, ומדליקים אותם דוקא למטה מעשרה טפחים שכל זה מרמז על המצבים הירודים והשפלים שמאירים אותם באור יקרות. והנה תמוה אתמה, מדוע אינני מרגיש כלל את כל זה? מדוע זה נשארתי עם אותו לב אטום של קודם חנוכה, להיכן נעלמים האורות היורדים בימים הק' הללו?

תשובה: האמת היא שאפשר להתייחס לשאלתך בכמה אופנים ודרכים, שכולם אמת, אולם אנו נבחר הפעם בדרך אחד שהוא בבחינת "מיניה וביה", מעניינא דימא ומענין שאלתך גופא.

הנה, בימי החנוכה הק' אנו חוגגים את הנצחון הקדוש של אותה מלחמת פלאים אשר "מסרת גיבורים ביד חלשים וטמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי תורתך". וכבימים ההם כך גם בזמן הזה, קליפת יוון נוחלת את מפלתה המוחצת על ידי האור הגנוז היורד ומתגלה בימים אלו. והנה, הבה ונחזה במשנת רביה"ק: מהי בעצם קליפת יוון, ומהי המפלה שהיא נוחלת?

ואף בספרי רביה"ק מצינו מהלכים רבים בסוד קליפת יוון (ואם תרצה לרנות נפשך בהם, לך נא אל האוצר הנחמד, הלא הוא הספה"ק "אוצר היראה", בו ליקט הגה"ק מטשערי קעמיר גורנה, וסיכם וקיצר בתמצית נפלאה כל מה שנתבאר בענין זה בליקוטי הלכות). אולם כעת נאחזה נא במהלך אחד, לפי מה שמבאר מוהרנ"ת על פי התורה הנלמדת כעת בין אנ"ש - תורה ל"ג.

ולצורך חידוד הדברים אקדים לך: יש סוד של "עץ החיים" ויש סוד של "עץ הדעת". התורה הקדושה יכולה להיתפס אצלנו כ"עץ החיים" שכל מי שאוכל ולומד ממנה אזי "ואכל וחי לעולם", דהיינו שכל מה שהוא לומד נהפך אצלו לסם החיים ונקלט בלבו פנימה, ומתחיל לחיות עם זה בבחינת "חוקי חיים לעשות רצונך". מאידך, יש תורה של "עץ הדעת", שכל מה שהוא לומד ניתוסף לו עוד 'מידע' במאגר הידיעות שבמוחו, ואין זה תורם מאומה למהלך ה'חיים' שלו; הלב ממשיך עם ההרגשות והדמיונות שלו, ומנותק מהידיעות הקדושות שבמוחו, ומוחו וליבו שני מחוזות הן שלא ידעו ולא פגעו זה בזה, ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי...

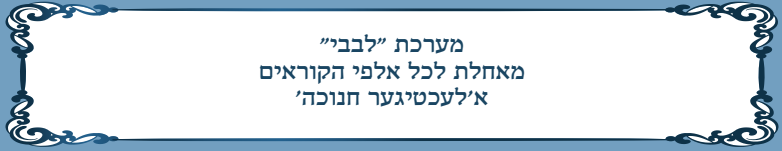
ובעצם, אם נתבונן בעצמינו: אילו היה יורד לתוך הלב, אפילו רק 10 אחוז ממה שאנו יודעים במח, הרי היינו צדיקים גמורים ממש. ומה שעומד בעוכרנו הוא, שכל מה שאנו לומדים, נהפך אצלנו ל"געוולדיגע געדאנקען" - רעיונות נפלאות, שאפשר לשמוע ולהשמיע אותם, אך הלב רחוק מהם מאד, ואינו גורס אותם כלל ועיקר. וכלשונו של רביה"ק: "כי כל אחד מישראל יודע שיש אלקים בכלל, אבל הרשעים הם ברשות ליבן. והמידות נכללן בלב, כמ"ש חז"ל 'רחמנא לבא בעי', ובלבד שיוכין את לבו לשמים', כי עיקרן של המידות הוא הלב" (ליקוטי מוה"ר, ל"ג).

והנה סוד הדברים הוא, דהנה כל אחיזת הרע והטוב הם בעיקר בימדות שבלב, ולא בידעת; שכן הדעת מצד רוממותו אין להרע אחיזה בו (אם לא שררע שבמידות גובר כל כך ח"ו עד שגם הדעת נפגם, ונופל לכפירות רח"ל). נמצא איפוא שתינתן מציאות, כזאת שבמח אגור הרבה ידיעות ומהלכים במעמקי החסידות, אולם הם תקועים במח או להם השפעה כלשהיא על ההרגש, על מידות הלב.

ובכן מיהו איפוא ה'חידוד' הזה שהופך "תורת חיים" ל"רעיונות בעלמא" וסוגר את הגבולות בין המח והדעת, עד שיהא כל כולו מסור ביד תאוות ליבו? זה סודה של קליפת יוון! "כי היוונים שהם מלכות הרשעה, טימאו כל השמנים שהוא בחינת הדעת, היינו בחינת הדעת והתורה המלושב למטה [במידות שבלב], ששם יש ימי טוב וימי רע... כי הדעת מתפשט בכל הימים והמידות, ומחמת שיש שם ימי טוב וימי רע, על כן בעת התגברותם טימאו כל השמנים, שהוא בחינת הדעת והתורה של הימי טוב, על ידי אחיזת הימי רע כנ"ל" (ליקוטי חנוכה הלכה ג, ב).

כיצד מכניעים את קליפת יוון? "על ידי כהניך הקדושים!" וסוד גדולת כהן הוא בזה שכפה את יצרו לגמרי, דהיינו שהלב שלו כפוף לדעתו, וכל מה שנמצא אצלו במח / בדעת, נמצא אצלו גם בלב; ולכן מידת השלום שייכת גם היא לכהן שכן יש 'שלום' אצלם בין דעתם לליבם, ומפני כך "שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיו"; כהן הוא הכתובת הנכונה לקבל אצלו תורה, כי שם מקבלים תורה של "עץ החיים" ולא תורה של "עץ הדעת"...

ומכאן להלכה למעשה: "כשמלכות הרשעה, שהוא הסטרא אחרא, מתגברין על ישראל בכלל או בפרט, ואין מניחין את ישראל לילך בדרכי ה' באמת, לעסוק בתורה ומצוות, ורוצים להשכיח ולהעלים התורה לגמרי ח"ו, ולפעמים מתגברים ח"ו מאד מאד, עד שהטוב שיש בישראל בכל אחד ואחד נתעלם לגמרי עד שאין יודעים כלל איך לעורר את עצמו לשוב להשם יתברך באמת, אזי עיקר התיקון הוא על ידי הצדיק הדור האמת. כי על ידי שזוכין להתקרב הצדיק האמת, אזי כשהצדיק האמת עוסק עמו ומדבר עמו ורואה מעשיו ומידותיו, אזי הרע נתבלט ונתבלבל לגמרי כנגד הצדיק האמת שכפה את יצרו והכניע הימי רע, ואזי הרע נופל והטוב נתגלה אפילו מעמקי עמקי הקליפות, כי הצדיק יכול לבנות התורה ולגלות הטוב מכל אדם שבעולם, אפילו אם הוא במקום שהוא" (שם).

מערכת "לבבי" מאחלת לכל אלפי הקוראים אילעכטיגער חנוכה'

טלפון בא"י: 02-5021316 • בארה"ב: 845.584.1011
אימייל: levvy148@gmail.com
להערות, לתרומות והנצחות או להפצת הגיליון באזור מגוריך, נא להשאיר הודעה במערכת לקבלת העלון מדי שבוע ניתן לשלוח אימייל למערכת

שיעורים ושיחות בעבודת ה'			
מערכת ברסלב			
נייטם, שיעורים, ניוונים, סיפורי התחברות ועוד			
ענבלאר	ארה"ק	ארה"ב	אר"י
0330.350.3064	079.704.0073	718.362.8870	0330.390.0487 02.5.808.321 646.585.2985
קול איחוד ברסלב לשוה"ק 09-7721111			